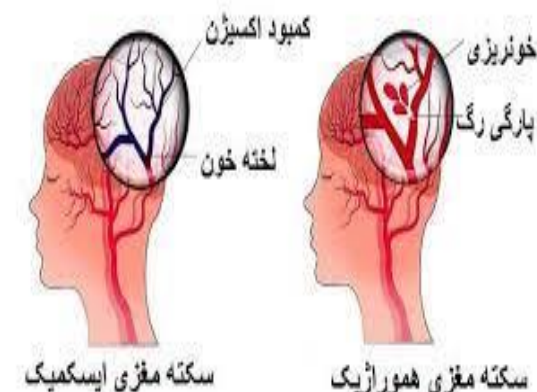

مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی خاتم الانبیاء (ص) زاهدان

سکته مغزی (CVA)

دو نوع سکته مغزی

بخش داخلی-اعصاب

ناظر علمی: دکتر هاشمی

کد سند: KH-Edu-pm-47

تاریخ تدوین: ۱۴۰۲/۳/۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۳/۱

سکته مغزی

سکته مغزی زمانی اتفاق می افتد که رگ خونی در مغز مسدود یا پاره شود. بدون درمان سلول های مغز به سرعت می میرند و می توانند به ناتوانی جدی اندامهای بدن یا مرگ منجر شود.

بیشترین مرگ و میر ناشی از سکته مغزی به دلیل مراجعه با تاخیر به مراکز درمانی است.

وقتی اکسیژن به مغز نمی رسد مرگ سلول های مغز در چند دقیقه آغاز میشود.

به شرط مصرف داروهای حل کننده لخته خون در سه ساعت ابتدایی پس از بروز سکته مغزی می توان از گسترش آسیب مغز کاست.

وقتی بخشی از مغز از بین می رود اندامهایی از بدن که توسط بافت از میان رفته مغز کنترل می شوند از کار می افتند. به عبارت دیگر سبب ناتوانی بلندمدت جسمی می شود.

علائم بیمار با احتمال سکته مغزی حاد:

در شناسایی علائم از معیار FAST استفاده میشود.

F(Face)

هرگونه ضعف ناگهانی و یک طرفه در دست را شامل میشود. بدین صورت که بیمار خواسته میشود در حالت خوابیده و نشسته هر دو دست خود را با چشمان بسته همزمان بالا ببرد و به مدت ۱۰ ثانیه نگه دارد. برای اندام تحتانی در حالت خوابیده انجام میشود.

A(Arm): وجود ضعف ناگهانی و یک طرفه در صورت که با معاینه کردن بدین صورت است. از بیمار خواسته میشود

ابروهای خود را بالا ببرد-پلک های خود را باز و بسته کند و یا لبخند بزند

S(Speech)

هرگونه اختلال ناگهانی در بیان

یاد رک گفتار به عنوان معیار مثبت تلقی میشود.

T(Time)

از شروع این علائم از آخرین باری که بیمار سالم دیده شده است کمتر از ۳ ساعت سپری شده باشد نیاز فعال کردن کد استروک یا سکته مغزی و در صورت نیاز اورژانس ۱۱۵ در مراکز مجهز اورژانس هوایی فعال شود.

علل بروز سکنه مغزی

- ۱- ضخیم وسفت شدن دیواره رگ های خونی به دنبال پلاکت های ساخته شده از چربی-کلسیم-کلسترول
- ۲- فشارخون بالا
- ۳- دیابت
- ۴- چاقی واضافه وزن
- ۵- استعمال دخانیات
- ۶- کلسترول بالا
- ۷- مصرف الکل
- ۸- عدم رعایت رژیم غذایی مناسب
- ۹- استفاده از قرص های پیشگیری از بارداری یا هورمون درمانی با قرص حاوی استروژن
- ۱۰- سابقه شخصی ویا خانوادگی-سکنه قلبی یا حمله ایسکمیک گذرا

علائم سکنه مغزی

- ۱- بروز ناگهانی ضعف و بی حسی در یک طرف بدن
- ۲- تغییر ناگهانی دید در یک یا دو چشم یا دشواری بلع
- ۳- تاری دید بخصوص در یک چشم
- ۴- سردردهای شدید بدون علت
- ۵- مشکل در صحبت کردن، درک صحبت و شناخت دیگران

۶- احساس بی حسی یا فلج ناگهانی در یک طرف صورت و دست یا پای یک طرف بدن

۷- کاهش ناگهانی قدرت بدن، تعادل بدن و قوای حسی

۸- به هم خوردن تعادل بدن به طور ناگهانی که احتمالا با حالت تهوع ، استفراغ ، تب، سکسکه و یا قورت دادن غذاها به سختی

۹- بیهوش شدن فرد و بی اختیاری ادرار و مدفوع

تشخیص:

- ۱- سی تی اسکن
- ۲- ام ار ای
- ۳- نوار مغزی
- ۴- آنژیوگرافی مغزی

درمان:

۱- درمان با داروهای حل کننده لخته

۲- کنترل فشارخون

۳- تنظیم رژیم غذایی براساس توانایی بلعیدن و توانایی جویدن

۴- کاردرمانی

۵- گفتاردرمانی

اقدامات اولیه در مواجهه با سکنه مغزی:

- ۱- اگر شما و یا همراهتان دچار هر یک از علائم سکنه مغزی شد باید سریعا به مرکز درمانی مراجعه نمائید.

۲- علائم سکنه را نادیده نگیرید حتی اگر فقط یک علامت داشتید و یا علائم خفیف بودند و یا برطرف شدند.

۳- زمان شروع علائم سکنه مغزی را به پزشک اطلاع دهید.

۴- فرصت را از دست ندهید هر یک دقیقه حیاتی است.

نکات خود مراقبتی:

- ۱- در برنامه بازتوانی شرکت کنید.
- ۲- داروهای خود را مطابق دستور پزشک مصرف کنید.
- ۳- اگر مبتلا به دیابت هستید قندخون را کنترل کنید.
- ۴- فشارخون خود را به طور مرتب کنترل کنید (مصرف نمک و چربی محدود شود)
- ۵- دخانیات (سیگار- قلیون- پیپ- چپق) نکشید و افراد مصرف کننده مواد دخانی دوری کنید.
- ۶- وعده غذا با حجم کم و کاملاً جویده شود.
- ۷- برای کاهش ضعف در اندام مبتلا و پیشگیری از تغییر شکل اندام هفته ای سه بار و هر بار ۴۵ دقیقه ورزش (پیاده روی- ورزش های کششی و تعادلی) انجام دهید

منبع: برونر سوارث ۲۰۲۲

آدرس: خیابان جام جم، بیمارستان خاتم الانبیا (ص)

۰۵۴۳۳۲۲۰۵۰۱ داخلی ۴۶۳